

Sağlıkta Güncel

Kadavradan nakledilen rahimle ikinci bebek

Havva Erdem kadavradan rahim nakli sonrası doğum yaptı

Nakil ameliyatlarıyla tıp dünyasında birçok başarıya imza atan Antalya Akdeniz Üniversitesi'nde sevindirici bir gelişme daha oldu. Türkiye'de kadavradan rahim nakli yapılan ikinci hasta olan Havva Erdem bebeğini kucağına aldı.

Doğuştan rahmi olmayan 33 yaşındaki Havva Erdem'e beyin ölümü gerçekleşen 40 yaşındaki hastanın ailesi rahmi bağışladı. Akdeniz Üniversitesinde gerçekleştirilen nakil sonrası başarılı bir tüp bebek tedavisi geçiren Havva Erden bebeğini kucağına aldı.

Akdeniz Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Özlenen Özkan ve ekibin başındaki isim Prof. Dr. Ömer Özkan süreci anlattı. Prof. Dr. Özlenen Özkan bir önceki denemelerinden elde ettikleri deneyimle Havva Erdem'in sürecini yönettiklerini ve sağlıklı bir bebeğin dünyaya geldiğini bildirdi.

Küresel ısınmayla artan sıcaklıklar insan beynini olumsuz etkiliyor

Uzmanlar, iklim değişikliğinin sonuçlarından biri olan aşırı sıcak havaların beyinde olumsuz etkilere neden olduğu, bu etkilerin diğer organlara göre daha hızlı ve geri dönüşsüz olabileceği uyarısında bulundu.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ SAĞLIĞI OLUMSUZ ETKİLİYOR

Beynin ne şekilde gelişeceğini, temel olarak, genetik ve çevresel faktörler belirler. Her bir çevresel faktörün beyin gelişimi üzerinde değişik yönlerde etkisi bulunur. Kişilerin inme geçirme riskinin gün içi sıcaklık farkının fazla olduğu zamanlarda daha yüksek olduğu Türkiye'de yapılan bir çalışmayla belirlenmiştir. Aşırı sıcaklık artışı, zihinsel performansı ve hafızayı da olumsuz etkilemektedir. ABD'de yapılan bir araştırma sonucunda beyin kanaması riskinin barometrik basınç değişimlerinden etkilendiği ifade edilmiştir.

2 milyon kadar kişinin verilerinin analiz edilmesi sonucunda, sıcaklık artışı ile zihinsel sağlık problemlerinde artış olduğu rapor edilmiştir. Aşırı düzeydeki iklimsel olaylar ile akut travmatik stres bozukluğu, suç davranışı ve uyku bozukluklarının arttığı belirlenmiştir. Günümüzde küresel ısınma, yağış düzenlerindeki değişiklikler ve aşırı hava olaylarında artışla kendisini gösteren iklim değişikliğinin küresel bir tehdit haline geldiği, özellikle artan sıcaklık-azalan yağış dengesinin yaşamsal riskler oluşturduğu uyarısında bulunan uzmanlar; ısı değişimlerinin, birçok farklı mekanizmayla beyinde işlevsel bozukluğa yol açtığını, sıcaklıklardaki aşırı artışların beyinde kan akımının azalmasına neden olduğunu, ısı stresinin beyin-omurilik sıvısının yapısını bozduğunu ve beynin enerji mekanizmasının işleyişinin de yüksek ısıdan olumsuz etkilendiğini vurgulamaktadır. Vücudun sağlıklı bir sıcaklığı korumak için kendini yeterince soğutamadığında ısı stresi meydana geldiği, bunun da bilişsel bozukluğa neden olduğu, sıcak havalarda pek çok insanın kendini sinirli hissettiği ve aşırı sıcaklığın zihinsel sağlığı olumsuz etkilediği belirtilmektedir.

Nöroloji Uzmanı Dr. Öğretim Üyesi Nicer Korkut Bıçak küresel ısınmanın beyne etkilerinin ciddi boyutlara ulaşabileceğini belirterek, "İnsan vücudu aşırı ısıya maruz bırakıldığı zaman beyinde hipotalamus adı verilen bölge etkilenecek kanın deriye gitmesine neden olan damar genişlemesi yani vazodilatasyon tetiklenir" dedi. Bu durumda diğer organlara gitmesi gereken kanın azaldığına ve iskemi yani beyin ihtiyacı olan oksijen ve glukozun azalması gibi sonuçların geliştiğine dikkati çeken Bıçak, şunları söyledi: "Diğer organlarda olduğu gibi beyin de aşırı ısıya maruz bırakıldığı zaman etkilenir. Ancak beyin dokusu bu tip iskemik durumlara diğer organlara nazaran daha hızlı ve geri dönüşsüz tepkiler verebilir. Kan-beyin bariyerinin bozulması zararlı toksinlerin beyne sızmasını ve zararlı toksinlerin beyne geçişine izin vererek nörotoksisiteyi; sistemik enflamasyon ise beyin damarlarındaki pıhtılaşma eğilimini artırır. Bu durumun beyindeki etkileri sıcak çarpması, migren atak sıklığının artması, dikkat ve konsantrasyon gücünün azalması gibi daha hafif etkiler olabileceği gibi ısının ciddi boyutlara ulaştığı durumlarda inme riskinde artış, koma durumları, tekrarlayan ve durdurulamayan nöbetler hatta ölüm gerçekleşebilir."

İletişim Sorumlusu

Sağlık Bilimleri Fakültesi İletişim Sorumlusu

Arş. Gör. Melis BOZOĞLU melis.bozoglu@nisantasi.edu.tr

Arş. Gör. Hatice Kübra GÜNEŞ hatice.gunes@nisantasi.edu.tr

İSTANBUL
NİŞANTAŞI
UNIVERSITY
NEW